

KEN McCLURE

LOVEC
MYŠLENEK

Copyright © Ken McClure 2017

All rights reserved.

Translation © Jan Mrlík, 2018

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Děj tohoto románu je fiktivní.

Jména, osoby, místa i události jsou výlučně dílem autorovy
představitivosti nebo jsou užity fiktivně.

Jakákoli podobnost se skutečnými osobami – ať už živými,
či mrtvými –, událostmi nebo místy je zcela náhodná.

Z anglického originálu The Devil's Landscape
přeložil Jan Mrlík

Redakční úprava Miroslav Kozák

Grafická úprava obálky Emil Křížka

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2018

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7543-940-6

Prolog

Doktor Owen Barrowman si už zoufal, že dlouhý kus rozbité cesty plné děr snad nikdy neskončí. Připadalo mu, že uplynula celá věčnost od chvíle, kdy sjel z hlavní silnice, přičemž skoro přehlédl malou, sotva čitelnou směrovku na Moorlock Hall. Teď ho ze všech stran obklopovaly pusté mokřady. Ještě před chvílí silně přšelo a neměl šanci odhadnout, jak hluboké jsou zaplavené výmoly v silnici, dokud do nich nesjelo některé z kol jeho vozu. Déšť už sice ustal, ale po cestě se válely chuchvalce mlhy, tu hustší, tu řidší, a to ho ponoukalo k úvahám, jak mohlo někoho napadnout postavit nemocnici tady, uprostřed ničeho. On ale důvod znal. Postavili ji v době, kdy na trůně seděla královna Viktorie, po ulicích dlážděných kočičími hlavami hrkotaly dvoukolové drožky a ulice osvětlovaly plynové lampy, tedy za časů, kdy slušná společnost dávala přednost tomu, aby se existence nepříjemných věcí prostě nebrala na vědomí. Moorlock Hall postavili jako zařízení, do kterého zavírali šílené zločince – sejde z očí, sejde z mysli.

Společnost se pozměnila, Moorlock Hall však nikoli. Živořilo tam čtrnáct mužů, kteří v nepřičetnosti spáchali téměř nepředstavitelně odporné zločiny, a měli tam zůstat, dokud nezemřou. Dostali cejch nenapravitelných vrahů, který jim přiřkla nejen veřejnost rozlícená jejich oblundnými činy, ale také psychiatři; ti ovšem udělali sotva víc, než že stav vězňů

popsali poměrně vágními termíny, a ani se nepokusili o jejich vyléčení.

Barrowman, který se po doktorandském studiu věnoval výzkumu jako vědecký pracovník londýnské univerzity Capital, se sem vypravil, aby dokončil studii o psychopatických vražích; napřed však musel získat zvláštní povolení správy ústavu Moorlock Hall, že tamní pacienti smějí asistovat při jeho výzkumu. Než se dozvěděl o existenci Moorlock Hallu, stačil už získat vzorky od pacientů vězeňských nemocnic v Broadmooru, Ramptonu a Ashworthu, pokud šlo o Anglii, a také ze Státní psychiatrické nemocnice ve skotském Carstairsu.

V čele výzkumného týmu, k němuž se Barrowman připojil poté, co v Edinburghu obhájil titul Ph.D., stála profesorka Dorothy Lindstromová, jež se nedlouho předtím vrátila z americké Yaleovy univerzity. Se svou vědeckou skupinkou mohla jako start-up existovat jen díky omezeným zdrojům od jedné farmaceutické firmy a prostory jim dočasně zapůjčila univerzita. Rozšíření v personálním i materiálním smyslu záviselo na tom, zda v nadcházejícím kole žádostí o udělení grantů získají podporu od britské vlády.

Barrowman o Moorlock Hallu nikdy neslyšel, ale na jakési vědecké konferenci jednomu vládnímu úředníkovi uklouzla neopatrná poznámka, která na existenci tohoto zařízení upozornila Barrowmanova někdejšího školitele v Edinburghu a ten tuto informaci bývalému studentovi postoupil jako možný zdroj dalších dobrovolníků pro jeho studii. Podle onoho úředníka byl Moorlock Hall určen pro „ty opravdu hodně zlé“.

Profesorku Lindstromovou příliš nenadchlo, že podal tuhle žádost, protože vycítila možné problémy plynoucí z faktu, že o tomto ústavu vlastně nikdo neměl vědět. Barrowman však argumentoval tím, že právě vězňové držení v těchto podmínkách jsou to, co hledá, a navíc rozhovory s několika dalšími studijními subjekty, jimž také odebere vzorky, nebudou vyžadovat žádné zvláštní finanční výdaje. Pak teprve získal její

neochotný souhlas, aby pokračoval. Po původním zájmu ze strany moorlockých vězňů však nakonec jediný z nich souhlasil, že s ním bude spolupracovat. Ostatní přestala celá věc zajímat ve chvíli, kdy zjistili, že tím nezískají žádné „quid pro quo“, tedy „něco za něco“. Nenabízeli jim ani ta nejdrobnější privilegia a možnost podmíněného propuštění, jakkoli mlhavá, vůbec nepřipadala v úvahu.

Barrowman vyjel na vrcholek malého návrší a naskytl se mu pohled na budovu ústavu. Očekával, že se stará nemocnice bude poněkud vymykat moderní době, ale rozhodně nebyl připravený na něco, co posune výraz „zapomenutý“ na novou kvalitativní úroveň. Možná ho překvapila samotná velikost budovy, protože při její stavbě se nepochybně počítalo s mnohem vyšším počtem ubytovaných, než kolik jich hostila nyní – stavba měla tři podlaží a po obou stranách průčelí se tyčily věže. Kamenné stěny zčernaly po více než století, kdy byly vystavené větru a dešti.

Zastavil auto kousek před budovou, protože měl pocit, že se musí na další dění připravit a sebrat myšlenky. Neviděl žádné standardní nemocniční ukazatele ke klinikám a oddělením, chybělo stanoviště sanitek a nebylo tu ani frekventované parkoviště – všechno působilo dojmem, že je budova opuštěná, což pochopitelně nebyla. Barrowman jako by vnímal nepopíratelnou přítomnost neviditelných obyvatel.

Po levé i pravé straně hlavní budovy se táhly řádky chalup, o nichž Barrowman předpokládal, že slouží k ubytování personálu. U jedné z nich si všiml natažených prádelních šňůr, z nichž v nehybném vzduchu zvadle viselo prádlo. Tenhle obrázek mu nabídl vítané ujištění, že se tu přece jen dá najít nějaký projev normalnosti, protože jinak jen máloco vyvracelo dojem, že se ocitl v nějakém gotickém hororovém filmu. Před hlavní budovou parkovala pouhá čtyři auta. Rozmnožil jejich počet na pět.

Stiskl knoflík zvonku u dveří, načež mřížka na zdi ožila elektronickým sykotem.

„Ano?“

„Tady doktor Barrowman. Doktor Groves mě očekává.“

Barrowman zamrkal, když se ve dveřích s hlasitým bouchnutím odsunula železná špehýrka, z níž ho ostře prozkoumala dvojice očí, a teprve pak se otevřela dvířka vsazená do mohutné brány. Vpustili ho dovnitř, ale jen k vrátnici o dva metry dál, kde musel čekat, dokud se za ním vchod zase bezpečně neuzavře.

„Omlouvám se,“ pravil muž středního věku v zeleném nemocničním úboru. „Máme zde předepsaný postup.“

Barrowman odložil kufřík a rozpráhl ruce, aby ho muž mohl prohmatat.

„Obávám se, že vás musím požádat, abyste otevřel aktovku, pane.“

Barrowmana to přivedlo trochu do rozpaků. Černý kufřík se zlatými kombinačními zámečky a jeho monogramem – vánoční dárek od jeho ženy Lucy – neobsahoval nic než výtisk novin *The Guardian* a plastovou schránku s pozůstatky toho, co měl zabalené k obědu: omáčkou potřísněný obal od sendviče, ohryzek jablka a zmačkanou plechovku od koly.

„Díky, pane,“ řekl muž, aniž by sebemeně změnil výraz obličeje, ovšem Barrowman nepochyboval, že o téhle prohlídce bude vyprávět u večere. *Luxusní kufřík, celý z kůže a se zámečky. A víte, co měl uvnitř?*

„Ještě otisky prstů, pane...“

Barrowman se bez poznámek podrobil i této manipulaci a následovala procedura se skenem oční duhovky. Konečně ho muž v zeleném odvedl k dalším zamčeným dveřím, jimiž se vcházelo do přízemí hlavní budovy. Tam ho doprovodil po chodbě až k bytelným dveřím se zámkem na číselný kód, kde se zastavili a on byl uveden do místnosti označené na dveřích cedulkou „Lékařský ředitel“. Místnost ležící po pravé straně chodby zela prázdnotou.

„Doktor Groves se omlouvá. Za chvílku za vámi přijde, pane. Prosím, udělejte si pohodlí.“

Pohodlí patřilo mezi to poslední, co tu Barrowmana očekávalo. Tvrdnul v místnosti vybavené stolem, počítačem, otočným křeslem pro toho, komu kancelář patřila, a dalším obyčejným křesílkem pro návštěvníky. Jednu stěnu lemovaly police s lékařskými časopisy, na druhé visely malby jachet pod plnými plachtami a kalendář na téma zvířat v divočině. Věc, která na něho působila nejtisnivěji, vedle celkové strohosti a ústavně zelené malby stěn, spočívala v chybějícím okně. Vysoko nad ním se táhl strop ozdobený pavučinami, podle jejichž vzhledu se jich už dlouho nedotklo nic jiného než samotní pavouci. Zřetelně zde scházel jakýkoli zvuk – žádné hučení přístrojů, žádná klimatizace ani vzdálené projevy nějaké činnosti. Ticho trvalo až do chvíle, kdy se otevřely dveře a vešel doktor Groves, který se hned omlouval, že se zdržel.

Barrowman vstal a potřásl si s přichozím rukou. Doktor Groves byl hubený, měřil něco přes sto osmdesát centimetrů, měl nažloutlou pokožku se spoustou vrásek a na hlavě „přehazovačku“ – vlasy přechesané přes pleš z jedné strany na druhou. Na sobě měl hnědý oblek, který pamatoval lepší časy, a vyrudlou kolejní vázanku, jež jistila jinak příliš volný límeczek košile na vychrtlém krku. Barrowmanovi neušlo, že Grovesovi poklesává levý koutek úst a levou ruku měl jakoby bezvládnou. Tipoval to na mrtvici nepříliš starého data.

„Dneska je hotový svátek,“ řekl Groves. „Nechodí nám sem mnoho návštěvníků,“ dodal a pokusil se o úsměv. „Někdy si myslím, že na tohle místo se dočista zapomnělo.“

Barrowman upadl do rozpaků. Domníval se, že ve slovech doktora Grovese zaslechl trpký podtón. „Rozhodně stojíte mimo proslapané cesty,“ odpověděl.

Groves zvládl pokřivený úsměv a pokračoval: „Pokud vím, už jste zjistil, že s vaší žádostí souhlasí jen jeden z našich pacientů, že?“

„Ano, slyšel jsem o tom.“

„Obávám se, že když ostatní zjistili, že jim z toho nic nekyne, nebyli naklonění účasti na nějakém medicínském výzkumu.“

„A co ten jeden, který souhlasil?“

„Malcolm Lawler? Podle mého je jenom zvědavý.“

Barrowman přikývl.

„Domnívám se, že jste tady jen na předběžné návštěvě, abyste Lawlerovi vysvětlil, co je váš projekt zač a co od něho budete chtít, že?“

„Ano,“ přisvědčil Barrowman. „Vlastně jsem také doufal, že byste mi o něm mohl poskytnout nějaké informace.“

„Informace?“ opakoval Groves a Barrowman si všiml, že se tón jeho slov pozměnil v určité znechucení. „Copak nevíte, kvůli čemu tady je?“

„No, četl jsem samozřejmě soudní spis a taky novinové zprávy z té doby. Ale spíš jsem doufal, že mi můžete naznačit nějaká osobnější hlediska. Musíte ho znát líp než kdokoli jiný.“

Groves dlouho na Barrowmana tiše zíral a pokleslý koutek jen zdůrazňoval jeho otrávený výraz. „Soudní protokoly vám prozradí, že podle znaleckého posudku z té doby byl Lawler paranoidní schizofrenik, zcela neschopný pocitu viny nebo lítosti. Mučil, znásilnil a zavraždil pět osob, a kdybychom ho propustili, udělá to znovu. Nemyslím, že je potřeba k tomu dodávat něco víc.“

„No, pak tedy můžeme být podle mého názoru vděční, že mu nedignostikovali jen poruchu osobnosti,“ utrousil Barrowman.

Následovala chvilka nejistoty, protože ho napadlo, že zašel příliš daleko a Groves by to mohl vzít jako urážku, ale jeho poznámka prošla, dokonce se k jeho překvapení zdálo, že se hubený doktor poněkud uvolnil.

„Jestli to správně chápu, tak stejně jako já nemáte o praktikujících psychiatrech valné mínění, což?“

Barrowman se nedokázal ubránit výrazu překvapení ve tváři. Výraz „jako já“ ho docela zaskočil.

Groves si toho všiml. „Ano, jsem psychiatr, ale chápu, ba dokonce sympatizuji s tím, proč spousta lidí na naši specializaci kouká skrz prsty. V mnoha ohledech zůstává psychiatrie pořád na stejné úrovni, na jaké byla medicína před sto lety. Dopustil jsem se té nepředloženosti, že jsem svůj názor pronesl před svými kolegy, zvláště těmi, kteří jsou požehnaní větší sebedůvěrou, než odpovídá zdravému rozumu.“

Groves se poněkud teatrálně rozhlédl kolem sebe. „A tady vidíte, kam jsem se díky tomu dostal.“

„Omlouvám se,“ zahuhlal Barrowman, ale připadalo mu to až bolestně nedostatečné. „Trošku mě zaskočilo, že něco podobného slyším z úst psychiatra.“

Groves přikývl, ale nijak to nekomentoval.

„Ti lidé, které tady máte...“ nakousl Barrowman.

„Klíče od jejich cel jsme obrazně řečeno zahodili.“

„To je to s nimi tak zlé?“

Groves přikývl. „Je mi jasné, že kdyby právníci vrtající se v lidských právech dostali šanci, vyždímali by z téhle dojné krávy spoustu peněz, ale k tomu nedojde. Tito lidé už nikam jinam nepůjdou.“

„Co Lawler?“

„Ten je z nich nejhorší.“

Barrowman polkl naprázdno a Groves si toho opět všiml. „Myslel jsem, že by vám to mělo udělat radost. Něco přesně takového jste hledal, nebo ne?“

Barrowman se chabě usmál a odpověděl: „No samozřejmě... v akademickém slova smyslu, jenže...“

„V opravdovém životě je to jinak, že?“

„Tak nějak,“ připustil Barrowman. „Jestli tomu rozumím, Lawlerovi se nepovedlo přesvědčit kolegy, o kterých jste se zmiňoval, že by měl být jako vyléčený propuštěn.“

„Nepochybuji, že by to za jiných okolností dokázal,“ odpověděl Groves s bolestným výrazem ve tváři, který naznačoval, že

se znovu otevírají jeho staré rány. „Ale bohudík tuhle příležitost nedostal. V tomhle směru ho překonal jeho tehdejší spoluvězeň z Broadmooru, jistý Clifford Sutton – tohle jméno si možná vybavíte. Vrátil se zpět do lidské společnosti, podle mých někdejších kolegů jako převychovaný a kající muž... a vzápětí se znovu pustil do znásilňování a vraždění. Ironií osudu se jeho poslední obětí stala žena z komise, která ho propouštěla. Když se ho ptali, proč ona, odpověděl: „Protože hlasovala proti.““

Barrowman se zašklebil. „A v této fázi děje se na scéně objevuje Moorlock Hall?“

„Ano, tohle byl případ, který mě donutil promluvit. Víceméně veřejně jsem kolegům oznámil, že se něco podobného může opakovat, pokud lidem jako Sutton nebo Lawler a řadě jiných, kteří jsou schopni manipulovat se systémem, bude umožněno absolvovat pravidelné přezkumy prováděné lidmi, kteří nejsou zdaleka tak chytrí jako zločinci, jejichž případy přezkoumávají. *Daily Mail* pak kvůli tomu pěkně rozjitřil veřejnost. Kolegové to sice nepřijali moc dobře, ale doufám, že oceníte ironii faktu, že jsme tu zavření oba, jak Lawler, tak já.“

„To je mi líto.“

„Jak jste vůbec přišel na to, že existuje nějaký Moorlock Hall? Tohle místo by mělo být tajné.“

„Jistý vysoký úředník si užíval pohostinnosti farmaceutické firmy na vědecké konferenci a to jméno mu uklouzlo. Můj bývalý školitel si ho zapamatoval. Napadlo ho, že by mohlo jít o zajímavý závěrečný zdroj dobrovolníků pro můj projekt. Tak jsem po té šanci skočil.“

„Povězte mi něco o tom vašem projektu,“ vyzval ho Groves.

„Pokroky v genetice vedly k odhalení několika genů, které jsou zřejmě spojené s extrémními psychickými stavy. Já jsem biochemik. Pracuji ve skupině, která by chtěla zkoumáním sekvencí DNA o těchto genech zjistit víc a ověřit, jak jsou řízeny, a taky objasnit rozdíly v enzymech obsažených v krvi velmi rozdílných typů lidí.“

„Lawler je docela určitě odchylný.“

Barrowman přikývl. „Protože tahle práce zatím probíhá ve velmi raném stadiu, musíme vyhledávat lidi se sklony k extrémnímu chování. Jedince, kteří se jeví absurdně šťastní a optimističtí, porovnávat s těmi, kteří všechno vidí jen černě. Někteří spolupracovníci například pozorují subjekty oddané náboženskému životu a modlitbám za spásu ostatních, ale já se naopak zajímám o osoby, jež zjevně bez nejmenších skrupulí zabíjejí jiné lidi.“

„Takže byste se chtěli zabydlet v končině zvané epigenetika?“ pronesl Groves zamyšleně.

Barrowman se usmál. „Vidím, že jste obeznámený s odborným žargonem. Očividně čtete vědecké časopisy.“

„Času mám dost.“

Barrowman přikývl.

„Vzpomínám si, že jsem četl článek, podle kterého skutečné geny tvoří méně než dvacet procent naší DNA. A co ten zbytek?“

„Roky se to označovalo jako odpadní DNA,“ řekl Barrowman, „protože jsme k ní prostě nedokázali přiřadit žádnou funkci. Ale v poslední době se alespoň u její části uznává biochemická aktivita. Existuje spousta rozdílných názorů, jak velká je tato část, takže si myslím, že poctivá odpověď na vaši otázku v této chvíli zní: nevíme.“

„Něco takového člověk od akademiků neslychá zrovna často,“ poznamenal Groves. Mrkl na hodinky. „Možná je vhodná chvíle, abyste se seznámil s panem Lawlerem.“

Z Barrowmanovy tváře vymizel úsměv a bez valného nadšení přikývl.

„Všichni se tady zdržujeme v přízemí,“ vysvětloval Groves, když odcházeli z kanceláře. „V nitru téhle viktoriánské skóřapky se skrývá moderní vězeňské zařízení. Zbytek budovy je zapečetěný a obývají ho jen potkani a převalující se koule las-kavce jako upomínka na minulé časy.“

Groves namačkal na číselníku na stěně několik čísel a ocelové dveře se otevřely do jasně osvětlené chodby.

„Požádal jsem, aby vám Lawlera odvedli do výslechové místnosti. Je zvyklý mít ve své cele neustále puštěnou televizi a taky by vás obtěžoval hluk z okolních cel. Ve výslechovce vás nikdo rušit nebude. Je tam soukromí. Můžete si promluvit z očí do očí.“

Barrowman cítil, jak se mu v žaludku otevřela jakási studna. Na předních místech jeho seznamu přání rozhodně nefigurovalo zůstat sám se sériovým vrahem.

Groves jako by mu četl myšlenky. „Místnost je pod trvalým kamerovým dozorem. Lawler bude zajištěný.“

Barrowman předstíral, že s ničím jiným ani nepočítal.

Zůstali stát a Groves promluvil do mřížky interkomu na stěně. „Groves s doktorem Barrowmanem.“

„Heslo číslo tři, prosím.“

„Borovice.“

Dveře se otevřely a dovnitř je pustil vysoký, mohutný chlapec v zeleném nemocničním stejnokroji, ovšem s fyzickými dispozicemi vyhazovače z nočního klubu.

Groves přešel k muži něco po padesátce, který seděl na židli. „Tohle je Malcolm Lawler.“ Barrowman si hned všiml, že židle je přišroubovaná k podlaze a muž na ní má zápěstí i kotníky spoutané popruhy, jimiž je fixovaný ke kostře židle.

Kdyby se s ním Barrowman setkal za jiných okolností, možná by Lawlera považoval za nějakého příslušníka inteligence. Jako by z něho vyzařovala jakási aura tichého sebevědomí, jaké se britské veřejné školy tak vehementně snaží vpravit do svých žáků. Zdálo se, že tento dojem vědomě potlačuje, ale očividně zde byl – určitý druh sebejistoty, díky níž získáte místo, i když výsledky přijímacích zkoušek mohou naznačovat něco jiného.

Propast v Barrowmanově žaludku jako by se prohlubovala, když si uvědomil, že co nevidět usedne tváří v tvář netvorovi. Okamžik, kdy se setkají jejich pohledy, bude mít zásadní vý-

znam. Nevěděl docela určitě proč, ale mělo to cosi společného s vystoupením z anonymity. Přestane být jednou z tváří v davu. Lawler ho bude znát. Ve vrahově hlavě se přesune do okruhu známých osob.

Podíval se mu na ruce volně svěřené přes konce područek. Tyto ruce vykonaly takové činy, že se mu svíralo hrdlo hrůzou, i když o nich jenom četl v soudním spise, když však zvedl pohled, věžňova tvář nic z toho nenaznačovala.

„Děkuji, že jste svolil k tomuto setkání, pane Lawlere.“

Lawler přešel po Barrowmanovi zkoumavým pohledem. Nakonec příjemně modulovaným hlasem odpověděl: „Musíte mi prominout, že teď nevstanu.“

Barrowman se tomu žertu chabě usmál. „Smím vás tedy vyrušit ze sledování televize?“

Lawlerovi se v úsměvu zvlhnily rty. „Já se na televizi nedívám. Mám ji jen puštěnou. Ty idioty v televizních soutěžích, vyfintěné moderátory, nekonečné hádky v seriálech... To všechno mi připomíná, co mi na naší společnosti tak hrozně chybí...“

„Chápu,“ přikývl Barrowman, jehož až zamrazilo ze zlého úsměvu, který se nakrátko ukázal v Lawlerově tváři.

„Ano? Opravdu chápete?“

„Vlastně asi ne,“ připustil Barrowman, který se rozhodl otevřeně čelit této provokaci. „Totiž... ani není možné, abych chápal.“

Lawler nepatrně přikývl, jako by souhlasil a ocenil jeho přiznání.

„Myslím, že vás teď nechám o samotě,“ zabručel Groves a otočil se ke dveřím. Spolu s ošetřovatelem opustil výslechovou místnost.

Barrowman si až příliš uvědomil, jak hlasitě za nimi zapadly dveře.

„Jestli to správně chápu, jste vědec,“ řekl Lawler. „Jaké specializace? Grovese nenapadlo, aby mi to řekl.“

„Mám Ph.D. v oboru biochemie.“

„Aha, Ph.D.,“ zavrňel Lawler. „Takže specialista. Poznáváte stále víc a víc o stále užším a užším problému, až nakonec budete vědět všechno o něčem, co je miň než prd.“

„Ano, i takhle se na to myslím dá dívat,“ řekl Barrowman, který si začínal připadat, že sedí u nějaké zkoušky, při níž je Lawler zkoušejícím.

„A co přesně by ode mě mohl chtít biochemik?“

„Rád bych vám odebral několik vzorků, ale nic příliš zásadního – občas několik mililitrů krve a nějaké stěry ze sliznice úst.“

„A co s nimi bude dál?“

„Budu je analyzovat.“

„Koho by to napadlo?“

Barrowman se kousl do jazyka a vydechl, než pokračoval: „Lékařská věda se stále blíží k poznání, co vlastně každého z nás dělá individuem, pane Lawlere, identifikuje geny odpovědné za určité povahové rysy a zkoumá, jak jsou řízeny a usměrňovány.“

Lawler pohrdavě zafřkal. „Jedna věc je pochopit, které geny vyvolávají jaké projevy, ale nějak to využít, to je věc docela jiná,“ prohlásil. „Žádnému člověku nemůžete pozměnit DNA.“

„To je pravda,“ přisvědčil Barrowman a nebylo mu příjemné, že Lawler očividně má přehled o nedostacích postihujících genovou terapii. „Ale pořád se na tom pracuje.“

„Takže vy si myslíte, že třeba odhalíte, proč jsem – jak to nazvat? – alternativním požehnáním pro ty dobré lidičky, co vystupují v reality show Jeremyho Kylea?“

Barrowman si umínil, že se při odpovědi bude dívat Lawlerovi do očí, ale nenalezl v nich ani náznak možnosti, že by s tímto mužem navázal nějaké spojení. Jako by koukal do nehybných louží. „Ano, něco takového,“ řekl.

„To zní legračně.“

Barrowman se v duchu otrásl při pomyšlení, jakou „legrací“ může mít na mysli člověk jako Lawler, ale také si uvě-

domil, proč se pořád cítí tak nepříjemně. Nešlo o to, že mluvil s násilníkem a vrahem, nýbrž o fakt, že se Lawler snažil zaujmout postavení intelektuálně nadřazené osoby.

„Krev a stěry, nic víc ode mě nechcete?“

Barrowman maličko zaváhal, než zariskoval: „Mohlo by být přínosné, kdybyste uvažil možnost občasného rozhovoru, prostě si se mnou popovídat, říct mi něco o sobě... o čemkoli, rozumíte? Prostě o tom, jaké máte na co názory...“

„Moje naděje, mé sny a ambice...“ skočil mu Lawler do řeči a významně se rozhlédl po stěnách pod stropem a pak sklopil zrak k popruhům, jež mu poutaly ruce k židli. „Co přesně byste ode mě chtěl slyšet? Co byste se chtěl dozvědět? Co potřebujete pro svůj výzkum? Jen mi to povězte a já tu hru budu hrát s vámi. Psychopat? Schizofrenik? Paranoidní schizofrenik? Můžu vám předvést cokoli. Lítost? Zkroušenost? Znovuzrozeného křesťana? Toho mám obzvlášť v oblibě. Stačí říct.“

„Nemám zájem dávat někomu nějaké nálepky,“ namítl Barrowman. „Já hledám data.“

„Samozřejmě,“ uznal Lawler. „Zapomněl jsem. Nejste psychiatr, nýbrž vědec – chladný, všímavý, bez emocí – a neúnavně pátráte po vědecké pravdě, kterou nikdy nedokážete pochopit.“

Barrowman se na něho zkoumavě zahleděl.

„Tak teď ta velká otázka, doktore. O čem to všechno je?“

Lawler pohybem očí vykroužil jakýsi oblouk směřující nad jeho hlavu. „Ta otázka, která čeká na všechny vás vědce na konci řádku, otázka, na kterou nikdy nedokážete odpovědět, protože leží mimo oblast vašeho chápání. Všechno pochází z něčeho jiného. To je zákon zachování hmoty. Hmotu nemůžete vytvořit ani zničit. Je to tak správně? A přece vědci kmitají jako křeček v kole, pečlivě zkoumají povrch ubíhající pod nimi do nejdrobnějších detailů a ubírají se neustále ke konci cesty, který nikdy nepřijde. Jak mohla vzniknout první molekula, když nebylo nic, s čím by se dalo začít? A co velký

třesk? Co vlastně vybuchlo, když nebylo nic, co by mohlo vybuchnout? Možná tohle nebyl začátek našeho vesmíru, doktore. Třeba to byl konec jiného vesmíru... a odkud se vzal ten? Pořád stejný problém.“

Lawlera jako by těšilo, že ho Barrowman pozorně poslouchá. „Nebo to má všechno na svědomí ten starý muž s dlouhým bílým plnovousem, co sedí na nebesích? No jo, tak to bude. Přece ti chlapi v naparáděných hábitech a špičatých čepicích na nás tlačí, abychom tomu věřili, tak proč ne? A máme to. Problém je vyřešený. Chcete mluvit ještě o něčem?“

„Určitě by se toho našla spousta,“ odpověděl Barrowman, ne tak zcela přesvědčený o pravdivosti svých slov, ale jakoby maličko hypnotizovaný.

„Možná příště,“ řekl Lawler. „Za chvíli začíná v televizi soutěž *Ber nebo neber* a o tu bych strašně nerad přišel.“

JEDNA

Londýn 2014

Doktor Steven Dunbar vešel do budovy ministerstva vnitra a vystoupal po schodech ke své kanceláři, která spolu s několika dalšími náležela Vědecko-lékařskému inspektorátu. Přivítala ho Jean Robertsová, sekretářka Inspektorátu a tisková mluvčí jeho šéfa, sira Johna Macmillana. Usmívala se, když vešel, pak se ale zamračila a prohlédla si jej od hlavy k patě, načež prohlásila: „Vypadáte jako nějaký televizní reportér.“

Steven se usmál, protože pochopil nárazku směřující k bundě Berghaus, kterou měl na sobě. „Máte pravdu. Měl bych se postavit před Downing Street číslo 10 a vykládat lidem, že během těch šesti hodin, které tam čekám, se vůbec nic nestalo.“

„Nebo se po kolena brodit zaplavenou vesnicí někde v Devonu a ukazovat nám, tupcům, jak vypadá voda,“ dodala Jean.

„Dnes ráno prostě bylo hodně chladno,“ řekl Steven, svlékl si bundu a zakroužil rameny skrytými v saku, které měl pod bundou. „Letos ta zima snad nikdy neskončí. John už je tady?“

Jean zavrtěla hlavou. „Ještě má čas. Schůze začíná až v jedenáct.“

Mluvila o schůzi vládního výboru, jíž se měli účastnit i Macmillan a Steven, aby vyslechli rozhodnutí o vládním financování výzkumu v nadcházejícím roce. Vědecko-lékařského inspektorátu se už nějaký čas týkala otázka možného nasa-

zení biologických zbraní proti Spojenému království; Macmillan stále vybízel vládu k dalšímu kroku v produkci vakcín určených k ochraně obyvatelstva. Tahle nevíтанá a záměrně přehlížená agenda se už hodně dlouho neřešila a pořád se ne-našlo dost ochoty k tomu, aby se jí vláda zabývala.

Ne snad proto, že by se podceňovala míra možných škod, které takové zbraně dovedou napáchat, ba naopak, tahle noční můra děsila úplně všechny. Problém představovaly spíš vše-obecné průvodní rozpaky, protože nikdo nevěděl, jak si poradit s událostí, kterou nebylo možné dopředu vymezit. Člověk chápe následky výbuchů – dokonce i jaderných – a dokáže předem koordinovat činnost záchranných složek, do úmoru ji nacvičovat a cizelovat nutná opatření ještě před samotným incidentem, ale dostat se pod útok neviditelného nepřítel, bakterií či virů, a navíc bez varování, to je docela jiná písnička. Nebyl vyloučen ani takový scénář, kdy záchranné složky narazí na vážná omezení v tom, jak vlastně mohou prakticky zasahovat. Lidé pobíhající v biologických ochranných oblecích a rozstříkující kolem sebe dezinfekci by přinesli sotva větší efekt než cvičení ve vztazích k veřejnosti. Nevěděli by, co mají hledat ani odkud to přišlo. Mezi obyvatelstvem, kterému by bylo odepráno privilegium nosit biologické ochranné obleky, by se rozšířila panika. Oni ano, my ne. To je vždycky špatné.

Do určení druhu a charakteristiky nakažlivého činidla stejně nebylo možné na útok nijak rozumně reagovat a dalo se předvídat, že by bylo příliš pozdě. Úřady by se proti čekání na výsledky analýz stavěly na zadní a pak už by časovou ztrátu nikdy nedohonily. Nebylo od věci předpokládat, že občané žijící ve městech a velkoměstech v jednadvacátém století by neměli větší naději na účinnou pomoc a ochranu než lidé žijící ve stejných městech někdy ve čtrnáctém století, když udeřila černá smrt.

John Macmillan se ukázal ve chvíli, kdy si Steven naléval kávu u kávovaru. „Mně taky, prosím,“ ozval se a temperamentně si promnul dlaně, než se šel podívat na schůzky

plánované na ten den, jak je měla Jean zapsané ve svém stolním kalendáři. Jean kalendář otočila a přistrčila ho směrem k němu.

Inspektorát byl duchovním dítětem sira Johna Macmillana a tvořila ho skupinka vědeckých a medicínských vyšetřovatelů. Podařilo se mu umluvit vládu, že takový tým měli mít už řadu let, protože byl přesvědčený, že věda a medicína se rozvíjejí tak rychlým tempem, že policie nemá dost zkušeností, aby v těchto oborech mohla úspěšně vyšetřovat.

Navzdory tomu, že se nakonec politické strany shodly na prospěšnosti navrženého konceptu, rodil se Inspektorát jen s velkými těžkostmi, zejména proto, že Macmillan jasně a zřetelně trval na zárukách, že jeho útvar bude působit nezávisle a nebude podléhat vměšování ze strany vlády, která je právě u vesla. Předvídal, že zločinci velkého kalibru dokážou velmi úspěšně ovlivňovat lidi na vysokých postech, kteří disponují značnými oprávněními a třímají v rukou až hroživou míru moci, což se nakonec také potvrdilo. Úspěchy jeho podřízených, kteří v několika případech odhalili chyby v úsudku bohatých a mocných, jim sice nezajistily kdovíjakou popularitu v mocenských orgánech, ale Inspektorát získal respekt a jeho autonomie trvala dál. Macmillan nejednou stroze připomínal, že největším spojencem Vědecko-lékařského inspektorátu je opozice Jejího Veličenstva, a to bez ohledu na to, kdo ji zrovna představoval. Lidé, kteří stáli u moci, dobře věděli, že jakýkoli pokus nasadit Inspektorátu náhubek by okamžitě vyústil v povyk ze strany opozice živený umělým rozhořčením, po němž by následovala nutnost ponižujícího ústupu.

Steven, sám kvalifikovaný lékař, se vzbouřil proti konvenční profesní dráze doktora a místo toho se přihlásil do armády. Učinil tak poté, co si přiznal, že vystudoval medicínu ze zcela pomýlených důvodů, prostě proto, že si rodiče a učitelé mysleli, že je to dobrý nápad. *Náš syn je lékařem. Je to chloubka naší školy.*